

Naturvernforbundet
i Østfold

NJFF
Østfold

Indre Østfold kommune
post@io.kommune.no

Sarpsborg, 27. mars 2021

Denne uttalelsen er skrevet på vegne av DNT Indre Østfold, Naturvernforbundet i Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, Norsk Ornitologisk Forening Østfold og Østfold Botaniske Forening.

Høringsuttalelse til forslag til detaljreguleringsplan for Stikla masseuttak (planID 012220180003)

Hensikten med planarbeidet er å utvide det eksisterende masseuttaket på Stikla, Indre Østfold kommune (tidligere Trøgstad). Planområdet ligger nordøst for Båstad, langs Stiklaveien. Øst for planområdet ligger Stiklatjern og nordvest for tjernet ligger det fritidsboliger. Planområdet dekker et areal på ca. 155 daa.

Innledning

Fylkesmannen og Østfold Fylkeskommune (nå Statsforvalteren og Viken Fylkeskommune) fremmet innsigelse til Trøgstad kommunes forslag til kommuneplan for 2017-2029 med blant annet utvidelse av Stikla masseuttak. Innsigelsen ble trukket som følge av at kommunen innfridde Statsforvalterens krav om at utvidelsen måtte komme som følge av en omregulering av tidligere regulert masseuttak. Det blir følgelig stilt krav om konsekvensutredning etter *Forskrift om konsekvensutredninger: Støy, støv, transportbehov og friluftsliv skal utredes særskilt*.

Friluftsliv- bruken i området

Tilslutta organisasjoner i FNF Østfold er alle opptatt av å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i Østfold-distriktet. Området som masseuttaket ligger i er en del av området som er definert som regionalt viktig landskap i Østfold-distriktet. Landskapet ble vurdert som uaktuelt for vindindustri da Østfold lagde sin regionale plan for vindkraft, vedtatt i 2012, på grunn av at området har stor verdi for friluftslivet. Muligheten for å oppleve stillhet, eller i det minste andre lyder enn fra trafikk og mennesker, er en essensiell del av opplevelsen av friluftslivet og naturen. Vi kan ikke se at konsekvensutredningen har tatt hensyn til støypåvirkningen på friluftslivsinteressene fra et utvidet

masseuttak. Beregningen er kun gjort med tanke på boliger og fritidshus. Den gule sonen strekker seg ut i et større område rundt uttaket, og støyen vil påvirke ferdselen på både Geirmundstien og Trøgstadstien. Sistnevnte er ryddet og merket etter nasjonal standard, og brukes året rundt. I detaljreguleringen står det at skissert støyvoll skal etableres når man har tilgjengelige masser. Dette punktet mener vi burde være i en rekkefølgebestemmelse, slik at vollen er på plass *før* utvidet drift starter.

Stiklatjern og Stiklaåsen med omkringliggende natur er etablerte naturperler, som har badeplass, turområder med mulighet for bærplukking, soppstaking, jakt, fiskemuligheter, teltning og mulighet til å se orreleik på myra om våren. DNT Indre Østfold har flere gode merkede løyper og arrangerer flere turer årlig i dette område. De arrangerer også en årlig tur som følger Trøgstadstien fra Grorud i Akershus og til Skjønhaug.

Foksen ligger rett nord for planområdet og er et etablert turmål. Den populære høyden ligger på 299 moh og herfra vil man kunne se rett ned i masseuttaket.

Båstad GJFF bruker området til gjennomføring av ettersøk-prøver og andre aktiviteter.

Vi mener at konsekvensutredningen i større grad må vise hvordan en utvidelse påvirker disse aktivitetene i terrenget rundt planområdet.

Naturmangfold

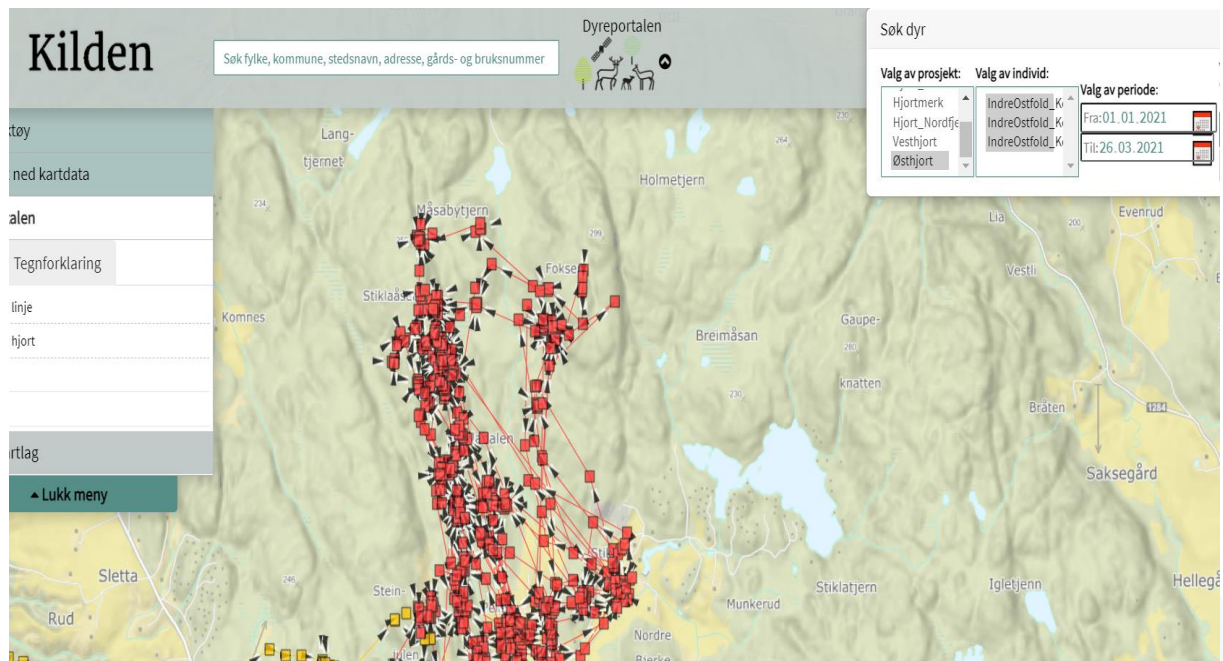
Vi ser at en MIS-registrering vil forsvinne med utvidelsen av planområdet: Liggende død ved (markert i grønt i bildet under fra Kilden/NIBIO). Det kan se ut på flybildet som at masseuttaket allerede har gått over grensen for denne MiS-figuren, og regner med at dette er noe kommunen tar hånd om. Liggende død ved er viktig leveområde for insekter og tjuker, og dermed viktig for biologisk mangfold.

Vilt

Stikla-området er av regionalt stor betydning. Området er en del av det store sammenhengende skogsområdet mellom Haldenvassdraget og Glomma som brer seg nord – sør gjennom hele Indre Østfold kommune, og videre gjennom nabokommuner. Spesielt er dette sammenhengende området viktig for regionale og lokale trekk, samt utveksling av dyr.

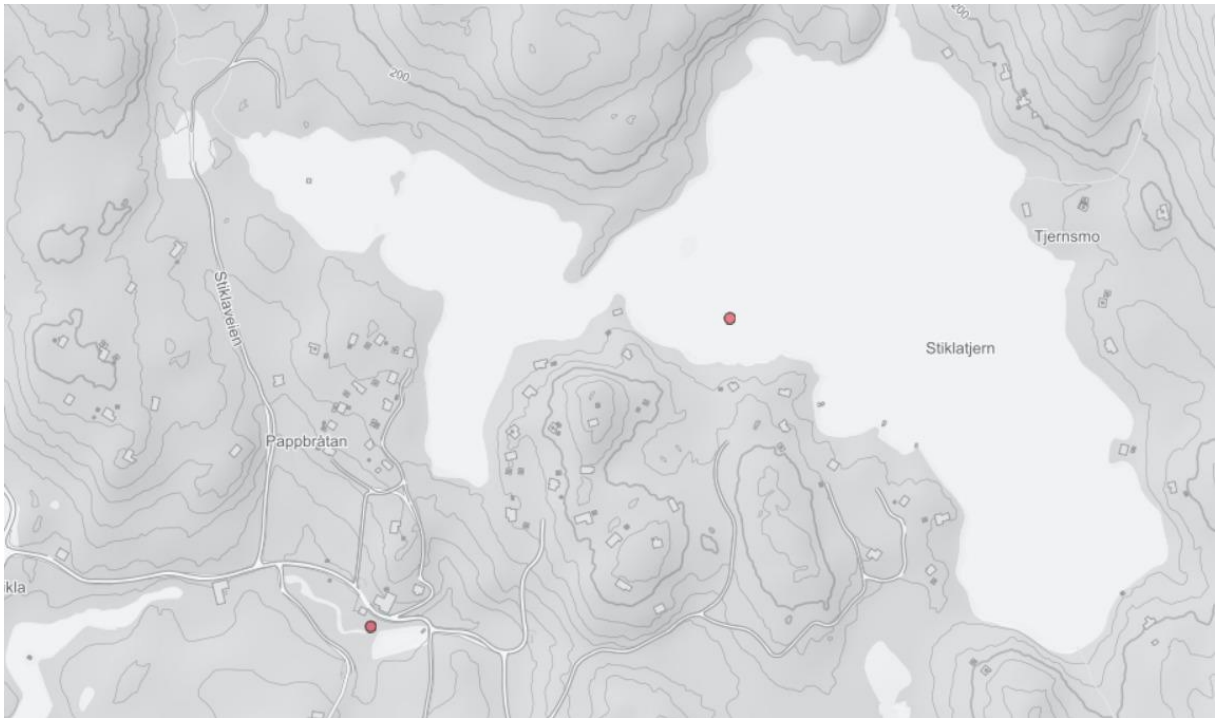
Ifølge Indre Østfold kommune er Stikla kjent for relativt høy vilttetthet, med tette bestander av både elg og rådyr, men også en relativt stor hjortestamme. Stikla-området er derfor også viktig lokalt, da det også huser viltarter som benytter små arealer. Hjort benytter området flittig til både næringsøk og hvile. Samtidig er det et stort spekter av fuglearter og smårovilt i området. Databasen Kilden, som NIBIO står bak, viser at merket hjort bruker områdene i og rundt planområdet i stor grad. Vist periode er 1. januar til 26. mars.

Vannforskriften og Naturmangfoldloven

Ifølge detaljreguleringsplanen er ikke avrenning et problem. Planområdet ligger i umiddelbar nærhet til Stiklatjern bekkefelt. Ifølge vann-nett har denne vannforekomsten bare forsuringsdata og ingen nyere tall. Kupert terreng kombinert med økende mengde nedbør og perioder med styrtregn er to faktorer som vi mener må være en del av konsekvensutredningen når masseuttaket skal utvides. At behovet for å etablere fordrøynings- og sedimentasjonsbasseng må vurderes fortløpende i uttaksperioden er for usikkert.

Vannforekomstene skal, ifølge vannforskriftens kapittel 2 *Miljømål § 4 Miljømål for overflatevann* beskyttes mot forringelse. I Artskart finner vi at det er registrert edelkreps i Stiklatjern (se kartutsnitt under). Edelkreps er risikovurdert som EN- sterkt truet. Forringelse av edelkrepsens leveområder mener vi vil bryte både med Vannforskriften. Vi mener den planlagte utvidelsen også vil bryte med Naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet).

Vi mener at tiltakets konsekvenser for vannforekomster i nærhet til planområdet må utredes bedre.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund

Nina Frydenlund
Koordinator
FNF Østfold